

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-P.431.16.2017.JB

Warszawa, 24 października 2017 r.

**Pani
Bogusława Bartczak
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Bodzanowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1, w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.), pracownicy Oddziału Polityki Społecznej w Delegaturze – Placówce Zamiejscowej w Płocku Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie: w dniach 28-29 czerwca 2017 r. przeprowadzili kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bodzanowie.

Przedmiotem kontroli było świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Kontrolą objęto okres od 1 czerwca 2015 r. do 27 czerwca 2017 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 8 września 2017 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzanowie funkcjonował na podstawie statutu nadanego uchwałą nr 198/XXVIII/09 Rady Gminy Bodzanów z dnia 30 czerwca 2009 r., zmienionego uchwałą nr 223/XXXIII/09 i uchwałą nr 34/V/2015 Rady Gminy Bodzanów.

Zarządzeniem nr 1/2009 z 30 lipca 2009 r., powołując się na treść § 17 ust.1 statutu, wprowadziła Pani do stosowania regulamin organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzanowie. Ww. paragraf nie zawierał regulacji w tym zakresie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzanowie realizuje specjalistyczne usługi opiekuńcze od 1 lipca 2015 roku.

W dniach 28-29 czerwca 2017 r. osobą upoważnioną do reprezentowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzanowie, a tym samym do udzielania informacji i składania wyjaśnień w sprawach związanych z kontrolą, w związku z Pani nieobecnością spowodowaną zwolnieniem lekarskim, była pani Mirosława Żaglewska – zastępca kierownika.

Podstawą udzielenia Gminie Bodzanów dotacji z budżetu państwa na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych był złożony w tej sprawie wniosek Wójta Gminy Bodzanów. Pismem z 24 czerwca 2015 r. znak: WPS-I.9421.2.52.2015, w oparciu o załączoną do wniosku dokumentację, Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej MUW w Warszawie wyraziła akceptację dla realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, po uwzględnieniu działań realizowanych w ramach innych systemów.

Na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi Gmina Bodzanów otrzymała środki finansowe z działu 852 rozdział 85228, w następujących wysokościach: na rok 2015 w kwocie 6 000 zł, na rok 2016 w kwocie 12 000 zł, na rok 2017 w kwocie 12 000 zł. Dotacja przeznaczona na realizację zadania w 2015 r. i 2016 r. została wykorzystana w całości, natomiast od stycznia do czerwca 2017 r. w wysokości 6 000 zł.

W analizowanym okresie realizatorem specjalistycznych usług opiekuńczych była osoba, której kwalifikacje były zgodne z wymaganiami zawartymi w § 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, z późn. zm.). Z realizatorem zawarte zostały trzy umowy zlecenia w sprawie wykonywania specjalistycznych usług opiekuńczych. W umowach określono miesięczny wymiar usług oraz koszt jednej godziny.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w dokumentacji indywidualnej znajdowały się zgodnie z *„Zasadami realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie mazowieckim”*: wnioski klienta o udzielenie pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, zaświadczenia lekarskie kwalifikujące do korzystania ze specjalistycznych usług opiekuńczych, wywiady środowiskowe, decyzje administracyjne w sprawie odmowy i przyznania specjalistycznych usług opiekuńczych, indywidualne programy terapeutyczne (indywidualne plany pomocy), karty czasu pracy osoby świadczącej usługi, informacje dotyczące oceny funkcjonowania społecznego i realizacji działań terapeutycznych, okresowe oceny efektów świadczonych usług. W okresie od 1 czerwca 2015 r. do 27 czerwca 2017 r. wydane zostały cztery decyzje administracyjne dotyczące pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych. We wszystkich wydanych decyzjach przyznających

specjalistyczne usługi opiekuńcze wskazano okres realizacji pomocy, miesięczny wymiar godzin usług oraz koszt jednej godziny usług.

Kontrola wykazała, że nie sprawowano bieżącego nadzoru nad realizacją zadania w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, co skutkowało licznymi nieprawidłowościami w dokumentacji związanej z realizacją zadania oraz w prowadzonym przez jednostkę w tej sprawie postępowaniu administracyjnym.

Z treści umów zawartych z realizatorem usług wynikało, że wypłata wynagrodzenia miała następować do 5 dnia każdego następnego miesiąca za miesiąc poprzedni, po przedłożeniu rachunku i załączników do umowy zlecenia w postaci: miesięcznego harmonogramu, karty czasu pracy i indywidualnego planu pomocy. Natomiast kontrola wykazała, że płatności były dokonywane przelewem na konto bankowe zleceniobiorcy, z pominięciem obowiązku dostarczania rachunków i ww. załączników do umowy.

Na kartach czasu pracy sporządzanych za okres objęty kontrolą brakowało daty i podpisu osoby zatwierdzającej wykonanie usług. W dokumentacji brakowało karty czasu pracy za grudzień 2015 r. natomiast w kartach za czerwiec 2016 r. i maj 2017 r. wykazano mniejszą od wynikającej z umowy liczbę godzin usług.

Zgodnie z określonymi przez Wojewodę Mazowieckiego „Zasadami realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie mazowieckim”, dokumentacja zbiorcza dotycząca realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych powinna obejmować *dzienne raporty z realizacji usług* oraz *notatki z wizyt środowiskowych w domu klienta*, których nie było w poddanej kontroli dokumentacji.

Kontrola sposobu prowadzenia postępowania administracyjnego wykazała, że w wyniku złożenia przez stronę odwołania od decyzji nr GOPS.XXX/2015 z 2 czerwca 2015 r. wydała Pani decyzję nr GOPS.XXX/2015 z dnia 29 czerwca 2015 r. Nie wydając nowej decyzji w trybie art. 132 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257) i nie przekazując zaskarżonej przez stronę decyzji wraz z aktami sprawy w terminie siedmiu dni organowi odwoławczemu, naruszyła Pani przepis art. 133 k.p.a. Dwie decyzje (GOP.S.XXX/2016 z 2 stycznia 2016 r. i nr GOPS.XXX/2017 z 2 lutego 2017 r.) wydane zostały z przekroczeniem trzydziestodniowego terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a., a strona nie została zawiadomiona o niezłaławieniu sprawy w terminie i przyczynach zwłoki, co naruszało postanowienia art. 36 k.p.a. W dokumentacji poddanej kontroli nie było potwierdzenia doręczenia decyzji z 2 stycznia 2016 r.

Kontrola wykazała, że rodzinne wywiady środowiskowe poprzedzające wydanie decyzji z 2 stycznia 2016 r. oraz decyzji z 2 lutego 2017 r. przeprowadzone zostały z przekroczeniem

czternastodniowego terminu określonego w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. (Dz. U. poz. 712) i rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. 2016 r. poz. 1406, z późn. zm.), a w arkuszach wywiadów brakowało zatwierdzenia planu pomocy przez kierownika ośrodka. Nie przeprowadzono aktualizacji wywiadu środowiskowego w terminie wskazanym w art. 107 ust. 4 ustawy. Sposób ustalenia dochodu rodziny podczas przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego z 28 grudnia 2015 r. był niezgodny z art. 8 ust. 3 ustawy.

Mimo, że dochód na osobę w rodzinie świadczeniobiorcy przekraczał kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy, od którego obliczana jest wysokość odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze i przyznano jeden rodzaj specjalistycznych usług opiekuńczych, pomoc ta udzielona została nieodpłatnie, a w uzasadnieniu decyzji powołała się Pani na postanowienia § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, z późn. zm.). Regulacja zawarta w § 6 rozporządzenia daje możliwość częściowego lub całkowitego zwolnienia z ponoszenia odpłatności za usługi, w przypadku konieczności korzystania z co najmniej dwóch rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych. Zgodnie z treścią wskazanego przepisu usługi nieodpłatnie przyznaje się na czas określony, na wniosek osoby zainteresowanej lub na wniosek pracownika socjalnego. W dokumentacji poddanej kontroli nie było wniosków zarówno rodziców świadczeniobiorcy jak i pracownika socjalnego o zwolnienie z odpłatności.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Kierownik o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Ustalać odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi stosownie do postanowień § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, z późn. zm.), a w szczególnie uzasadnionych przypadkach odstępować od żądania odpłatności na zasadach określonych w § 6 tego rozporządzenia, po zgromadzeniu dowodów potwierdzających zaistnienie przesłanek do częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat.
2. Prowadzić dokumentację świadczeniobiorców korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych wskazaną w „Zasadach realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie mazowieckim”.

3. Zobowiązać realizatora specjalistycznych usług opiekuńczych do przedkładania wymaganych umową dokumentów potwierdzających realizację specjalistycznych usług opiekuńczych i dokonywać płatności wynagrodzenia po wypełnieniu obowiązków wynikających z zawartej umowy.
4. Przestrzegać terminów przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1788).
5. Ustalać dochód rodziny w sposób rzetelny i zgodnie z postanowieniami art. 8 ust. 3 i art. 107 ust. 5 b ustawy.
6. Sprawować bieżący nadzór nad realizacją specjalistycznych usług opiekuńczych, a w szczególności ustalać i zatwierdzać harmonogram pracy wykonawcy usług, zatwierdzać karty pracy realizatora usług, przeprowadzać i dokumentować wizyty w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy.
7. Przy rozpatrywaniu poszczególnych spraw, wydawaniu decyzji administracyjnych oraz rozpatrywaniu odwołań przestrzegać przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz.1257), a w szczególności art. 35 § 3, art. 36, art. 39 i art. 133.

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ust.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie zgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego**, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej ***kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.***

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wioletta Kucharska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Wójt Gminy Bodzanów